

TOČKA 8.

**Analiza stanja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke
u 2019. godini**

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

GRAD RIJEKA

Gradonačelnik

Rijeka, 10. 9. 2020.

**Gradsko vijeće Grada Rijeke
n/r predsjednika Andreja Poropata**

Na temelju članka 58. Statuta Grada Rijeke ("Službene novine Primorsko-goranske županije" broj 24/09, 11/10 i 5/13 i "Službene novine Grada Rijeke" broj 7/14, 12/17, 9/18, 11/18-pročišćeni tekst i 2/20) podnosim Gradskom vijeću Grada Rijeke na razmatranje i usvajanje **Analizu stanja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke u 2019. godini.**

Na temelju članka 66. stavka 3. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Rijeke („Službene novine Primorsko-goranske županije“ broj 29/09, 14/13, 22/13-ispr. i „Službene novine Grada Rijeke“ broj 10/17, 14/18, 2/19-pročišćeni tekst i 2/20) za izvjestitelje na sjednici Gradskog vijeća Grada Rijeke određuju se mr.sc. Vojko Obersnel i mr.sc. Mladen Vukelić, pročelnik Odjela za gradsku samoupravu i upravu.

GRADONAČELNIK

mr.sc. Vojko OBERSNEL

Analiza stanja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke u 2019. godini

Zakon o sustavu civilne zaštite ("Narodne novine" broj 82/15, 118/18 i 31/20) određuje civilnu zaštitu kao sustav organiziranja sudionika, operativnih snaga i građana za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Sustav civilne zaštite obuhvaća mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, operativne, nadzorne i financijske) kojima se uređuju prava i obveze sudionika, ustroj i djelovanje svih dijelova sustava civilne zaštite i način povezivanja institucionalnih i funkcionalnih resursa sudionika koji se međusobno nadopunjuju u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja od katastrofa te zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških velikih nesreća i katastrofa, otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Sustav civilne zaštite ustrojava se na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i državnoj razini, a povezuje resurse i sposobnosti sudionika, operativnih snaga i građana u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa, pružanja brzog i optimalnog odgovora na prijetnje i opasnosti nastanka te ublažavanja posljedica velike nesreće i katastrofe.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su organizirati poslove iz svog samoupravnog djelokruga koji se odnose na planiranje, razvoj, učinkovito funkcioniranje i financiranje sustava civilne zaštite.

U tom smislu, navedenim zakonom određeno je da predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na prijedlog izvršnog tijela, razmatra i usvaja godišnju analizu stanja sustava civilne zaštite i godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje te smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite koje se razmatraju i usvajaju svake četiri godine.

Nadalje, zakonom se određuje da izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koordinira djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite osnovanih za područje te jedinice u velikim nesrećama i katastrofama uz stručnu potporu nadležnog stožera civilne zaštite.

Operativne snage zaštite i spašavanja Grada Rijeke sastoje se od:

- Stožera Civilne zaštite Grada Rijeke
- Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke
- Dobrovoljnih vatrogasnih društava Sušak-Rijeka i Drenova
- Gradskog društva Crvenog križa Rijeka
- Hrvatske gorske službe spašavanja – Stanica Rijeka
- Postrojbe civilne zaštite za spašavanje iz ruševina na području grada Rijeke
- Postrojbe civilne zaštite opće namjene na području grada Rijeke
- Povjerenika civilne zaštite
- Službi i postrojbi pravnih osoba koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovnoj djelatnosti, određenih Odlukom o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području grada Rijeke.

OPĆI DIO

Sustav civilne zaštite na području grada Rijeke u 2019. godini temeljio se na sljedećim aktima:

- Smjernicama za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području grada Rijeke za razdoblje 2017. – 2020. godine ("Službene novine Grada Rijeke " broj 2/17);
- Godišnjem planu razvoja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje ("Službene novine Grada Rijeke" broj 16/19);
- Analizi stanja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke u 2018. godini (prihvaćena na sjednici Gradskog vijeća Grada Rijeke 24. srpnja 2019. godine);
- Planu vježbi civilne zaštite u 2019. godini (donio Gradonačelnik Grada Rijeke 23.

srpnja 2019. godine);

- Odluci o donošenju Plana zaštite i spašavanja za područje grada Rijeke ("Službene novine Grada Rijeke" broj 6/15);

- Procjeni ugroženosti od požara za područje grada Rijeke (usvojio Gradonačelnik u srpnju 2015. godine);

- Planu zaštite od požara za područje grada Rijeke ("Službene novine Grada Rijeke" broj 3/15);

- Odluci o osnivanju Stožera civilne zaštite Grada Rijeke ("Službene novine Grada Rijeke" broj 9/17 i 8/20);

- Poslovniku o radu Stožera civilne zaštite Grada Rijeke ("Službene novine Grada Rijeke" broj 9/17);

- Planu pozivanja Stožera zaštite i spašavanja – (donio Gradonačelnik Grada Rijeke 4. studenog 2013. godine);

- Odluci o ustrojavanju Postrojbe civilne zaštite na području grada Rijeke ("Službene novine Primorsko goranske županije" broj 21/09);

- Odluci o ustrojavanju Postrojbe civilne zaštite na području grada Rijeke ("Službene novine Primorsko goranske županije" broj 43/10);

- Odluci o imenovanju povjerenika civilne zaštite na području grada Rijeke ("Službene novine Primorsko goranske županije" broj 44/12);

- Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara na području grada Rijeke za 2019. godinu (donio Gradonačelnik Grada Rijeke 21. svibnja 2019. godine);

- Odluci o ustrojavanju Motriteljsko-dojavne službe ("Službene novine Grada Rijeke" broj 12/19);

- Planu motrenja, čuvanja i ophodnje otvorenog prostora i građevina za koje prijeti povećana opasnost od nastajanja i širenja požara ("Službene novine Grada Rijeke" broj 12/19);

- Odluci o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području grada Rijeke ("Službene novine Grada Rijeke" broj 8/16);

- Operativnom programu održavanja nerazvrstanih cesta i ostalih javno-prometnih površina u zimskim uvjetima 2019/2020. (donio Gradonačelnik Grada Rijeke 12. studenog 2019. godine);

- Odluci o određivanju naknade pripadnicima postrojbi civilne zaštite Grada Rijeke za sudjelovanje u aktivnostima civilne zaštite ("Službene novine Grada Rijeke" broj 15/19).

1. STANJE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU GRADA RIJEKE - OPERATIVNE SNAGE

U 2019. godini na području grada Rijeke nije bilo ugroza koje su zahtijevale aktiviranje snaga izvan snaga kojima je zaštita i spašavanje redovna djelatnost.

1.1. STOŽER CIVILNE ZAŠTITE

Stožer civilne zaštite Grada Rijeke održao je sjednicu 19. ožujka 2019. godine na kojoj su usvojeni Analiza stanja sustava civilne zaštite u 2018. godini, Godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje, Program rada Stožera civilne zaštite za 2019. godinu, kao i informacija o nabavama osobne i skupne opreme u 2019. godini za postrojbe civilne zaštite Grada Rijeke.

1.2. POSTROJBE CIVILNE ZAŠTITE I DRUGE OPERATIVNE SNAGE CIVILNE ZAŠTITE

1.2.1. Postrojbe civilne zaštite

Nakon što je u prethodnim godinama provedeno sređivanje stanja nakon kontinuirano lošeg odaziva pripadnika civilne zaštite na pozive na aktivnosti civilne zaštite, odnosno brisanja iz evidencije onih pripadnika civilne zaštite koji su se izjasnili da ne žele više biti pripadnicima civilne zaštite Grada Rijeke, odnosno jako dobrim odazivom građana javnim pozivima na uključivanje u postrojbe civilne zaštite Grada Rijeke, tijekom 2019. godine pristupilo se osposobljavanju i uvježbavanju pripadnika postrojbi civilne zaštite.

U svibnju 2019. provedeno je osposobljavanje pripadnika civilne zaštite iz područja zaštite na radu, prve pomoći i podizanja šatora.

Osposobljavanje su provodile stručne osobe iz Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke, Gradskog društva Crvenog križa Rijeka i Saveza izviđača Rijeka.

U listopadu su postrojbe civilne zaštite sudjelovale u vježbi „Tehničko-tehnološka nesreća Mlaka '19“, koja je održana na području bivšeg pogona INA Maziva Rijeka (Ulica Milutina Brača).

Osim pripadnika civilne zaštite Grada Rijeke, na vježbi su sudjelovali i pripadnici civilne zaštite Primorsko-goranske županije, Vatrogasne zajednice Primorsko-goranske županije, djelatnici Policijske uprave primorsko-goranske, djelatnici i volonteri Društva Crvenog križa Primorsko-goranske županije, pripadnici Hrvatske gorske službe spašavanja - Stanice Rijeka i Delnice, djelatnici Zavoda za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije, Lučke kapetanije Rijeka i Ravnateljstva civilne zaštite (Područni ured civilne zaštite Rijeka).

Za potrebe osposobljavanja i vježbe pripadnika civilne zaštite realizirano je 1.938,00 kuna za tečaj prve pomoći, 5.730,00 kuna za marende te 1.500,00 kn za prijevoz autobusom na vježbu.

Temeljem Odluke o određivanju naknade pripadnicima postrojbi civilne zaštite Grada Rijeke za sudjelovanje u aktivnostima civilne zaštite je u 2019. godini realizirano 10.500,00 kn.

Ukupno je za potrebe osposobljavanja i vježbe pripadnika civilne zaštite realizirano 16.230,00 kuna.

U 2019. godini realizirano je i 50.309,93 kuna u svrhu nabave dijela osobne opreme (odore) za pripadnike civilne zaštite.

Pripadnici civilne zaštite priključit će se timu za spašavanje iz ruševina i timu za logistiku, a okosnicu tima za spašavanje iz ruševina na području grada Rijeke čine za to osposobljeni vatrogasci Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke, kojima se pridodaju vatrogasci iz dobrovoljnih vatrogasnih društava Sušak-Rijeka i Drenova, dosadašnji pripadnici postrojbe civilne zaštite Grada Rijeke za spašavanje iz ruševina, vodiči pasa iz Hrvatske udruge za obuku potražnih pasa – Grupa potražnih pasa Rijeke te djelatnici Zavoda za hitnu medicinu Primorsko-goranske županije kao medicinska ekipa u postrojbi.

Činjenica da je Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke nositelj spašavanja iz ruševina (22 vatrogasca prošla su osposobljavanje za spašavanje iz ruševina) i nadalje je pozitivna okolnost zbog koordinacije i učinkovitosti djelovanja s dobrovoljnim vatrogascima osposobljenim za spašavanje iz ruševina.

U timu za logistiku predviđeno je kako će, zbog koordinacije i učinkovitosti djelovanja, zapovjedni kadar biti iz reda Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke, a pripadnike tima će sačinjavati preostali pripadnici postrojbe opće namjene civilne zaštite Grada Rijeke, pripadnici Saveza izviđača Rijeka te Gradskog društva Crvenog križa Rijeka.

Na pripadnike tih timova moglo bi se s velikom vjerojatnošću računati i to u puno kraćem vremenu odaziva.

1.2.2. Opremanje skupnom opremom

Nakon što su u 2017. godini kupljeni seizmički detektor i kamera za traganje i komunikaciju 2 u 1 (poznatiji i pod nazivima vibrafon i vibraskop), u 2018. godini se nastavilo s nabavom opreme za te uređaje te su nabavljeni bežični seizmički senzori.

U 2019. godini pristupilo se daljnjoj nabavi opreme koja bi se koristila za spašavanje iz ruševina, a prema potrebi i za druge vrste intervencija.

Nabavljeno je vozilo *quad* (četverokotač) marke „Polaris“, terensko vozilo za teško dostupne lokacije te je u tu svrhu utrošeno 92.000,00 kuna.

Nastavno na nabavu quada nabavljena je i višenamjenska prikolica namijenjena za prijevoz quada do određene lokacije, a nakon iskrcavanja quada s prikolice, prikolica služi za prijevoz ljudstva i opreme (prikolica je prilagođena i za prijevoz ozlijeđene osobe). Za nabavu prikolice utrošeno je 24.500,00 kuna.

Ukupno je za nabavu skupne opreme civilne zaštite u 2019. godini realizirano 116.500,00 kuna.

Nakon preseljenja skupne opreme civilne zaštite u skladište koje se nalazi unutar Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke, oprema civilne zaštite stalno je na raspolaganju odnosno moguće ju je koristiti 24 sata dnevno.

U svrhu potreba civilne zaštite u 2019. godini realizirano je 183.039,93 kuna čime je obuhvaćena nabava osobne i skupne opreme te uvježbavanje postrojbi civilne zaštite.

1.2.3. Povjerenici civilne zaštite

Sukladno Planu zaštite i spašavanja za područje grada Rijeke, Gradonačelnik Grada Rijeke je na temelju prijedloga vijeća mjesnih odbora i Područnog ureda Državne uprave za zaštitu i spašavanje, imenovao dana 5. studenog 2012. godine 42 povjerenika civilne zaštite za 29 mjesnih odbora.

1.2.4. Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka

Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka dio je Hrvatskog Crvenog križa i, osim područja grada Rijeke, djeluje i na području gradova Bakra, Kraljevice i Kastva te općina Čavle, Jelenje, Klana, Kostrena i Viškovo na poslovima zdravstvene zaštite, socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, obrane, civilne zaštite i dr.

Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka surađuje s drugim udrugama i institucijama koje promiču i ostvaruju srodne humanitarne ciljeve i programe.

Tijekom 2019. godine Gradsko društvo Crvenog križa provelo je sedam edukacija za ukupno 100 polaznika, i to:

- osnovni postupak oživljavanja uz korištenje automatskog vanjskog defibrilatora – dva tečaja za deset polaznika,
- prva pomoć-tri tečaja za 57 polaznika,
- osposobljavanje odgojno obrazovnih radnika za pružanje prve pomoći učenicima sa zdravstvenim teškoćama – dva tečaja za 33 polaznika.

Od strane Gradskog društva Crvenog križa su tijekom 2019. godine odrađene i logističke aktivnosti u suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Medicinskom školom Rijeka, Medicinskim fakultetom Rijeka, KD Vodovod i kanalizacija d.o.o., Županijskom ligom za borbu protiv raka te Kliničkim bolničkim centrom Rijeka.

U 14 navrata podizan je šator Crvenog križa u kojem su se provodile različite aktivnosti, a u podizanju šatora sudjelovalo je 16 pripadnika postrojbi civilne zaštite.

Početak godine članovi logistike pregledali su i kompletirali opremu koja se koristila tijekom cijele godine. Šatori su se dizali na javnim površinama, najčešće u centru grada (na Korzu), a u tri navrata i uz Sportsku dvoranu na Zametu.

Za realizaciju svojih programskih aktivnosti, Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka koristi bez naknade i dva skloništa osnovne zaštite Grada Rijeke.

1.2.5. Hrvatska gorska služba spašavanja – Stanica Rijeka

Hrvatska gorska služba spašavanja-Stanica Rijeka dobrovoljna je i neprofitna humanitarna služba javnog karaktera. Specijalizirana je za spašavanje u planinama, stijenama, speleološkim objektima i drugim nepristupačnim mjestima kada pri spašavanju treba primijeniti posebno stručno znanje i upotrijebiti opremu za spašavanje u planinama.

Osnovana je 12. lipnja 1960. godine zbog ustanovljene potrebe za djelovanjem na području današnje Primorsko-goranske županije.

HGSS – Stanica Rijeka pokriva i osigurava i djeluje na području kvarnerskih otoka i priobalja Primorsko-goranske županije.

Baza HGSS – Stanice Rijeka nalazi se na adresi Franje Matkovića 7a, u skloništu osnovne zaštite Grada Rijeke kojega HGSS – Stanica Rijeka koristi bez naknade.

Tijekom 2019. godine HGSS – Stanica Rijeka izvršila je 57 akcija spašavanja te su kroz sve intervencije ukupno spašene 73 osobe.

Direktno je spašeno 25 osoba, u potražnim akcijama tragalo se za 13 osoba, u dodatnih devet potraga uslijedilo je spašavanje 12 osoba, dok je kroz četiri tehničke intervencije pomoć pružena četirima osobama.

Najviše poziva bilo je u veljači i ožujku te u ljetnim mjesecima kada je povećan broj domaćih i stranih državljana u prirodi. Najviše akcija spašavanja u ljetnim mjesecima zabilježeno je na području Baške i na području Cresa i Lošinja.

Detaljna analiza intervencija u 2019. godini HGSS - Stanice Rijeka prikazana je kroz Izvješće o izvršenju programa i projekata te utrošku sredstava za financiranje redovite djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja – Stanice Rijeka u 2019. godini te kroz Prijedlog programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja – Stanica Rijeka za 2020. godinu, pa se u ovoj Analizi detaljnije ne obrađuje.

1.3. VATROGASTVO

Vatrogasne postrojbe na području grada Rijeke, osim gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine, kontinuirano u okviru svojih nadležnosti provode i preventivne mjere zaštite od požara s ciljem smanjenja broja požara i nesreća odnosno ublažavanja njihovih posljedica.

Na području grada Rijeke djeluju Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke, Dobrovoljna vatrogasna društva Sušak-Rijeka i Drenova, kao i profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu Luke Rijeka d.d. i 3. MAJ Brodogradilište d.d. Rijeka. Sve navedene postrojbe udružene su u Gradsku vatrogasnu zajednicu Rijeka.

1.3.1. TEMELJNE AKTIVNOSTI

Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke u 2019. godini kontinuirano je obavljala svoju temeljnu djelatnost gašenja požara, spašavanja ljudi i imovine, sudjelovala je u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara te nastavila rad i aktivnosti u cilju povećanja operativnosti i podizanja nivoa zaštite od požara u gradu Rijeci.

Sukladno Planu zaštite od požara za područje grada Rijeke ("Službene novine Grada Rijeke" broj 3/15) Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke djeluje na području grada Rijeke i okolnih gradova i općina: Bakar, Kastav, Kraljevica, Čavle, Jelenje, Klana, Kostrena, Viškovo.

1.3.2. PREGLED INTERVENCIJA U 2019. GODINI

Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke je u 2019. godini izvršila ukupno 1.365 intervencija.

Od tog broja na području grada Rijeke izvršeno je 1124 intervencija, u gradovima i

općinama „riječkog prstena“ – 238, dok su kao ispomoć izvan svog područja djelovanja izvršene tri intervencije – šumski požari u Senju i Šibeniku i sanacija izlivanja opasne tvari u Rabu.

Tablica 1.: Broj i vrste intervencija JVP Grada Rijeke u 2019. godini razvrstane po jedinicama lokalne samouprave

Jedinica lokalne samouprave	Požarne intervencije	Tehničke intervencije	Intervencije s opasnim tvarima	Ostale intervencije	UKUPNO
JELENJE	2	2	0	0	4
BAKAR	49	21	0	2	72
ČAVLE	32	14	1	0	47
KASTAV	12	10	1	1	24
KLANA	3	1	0	0	4
KOSTRENA	10	11	0	2	23
KRALJEVICA	9	6	0	0	15
RIJEKA	325	763	5	31	1124
VIŠKOVO	36	11	0	2	49
RAB	0	0	1	0	1
SENJ	1	0	0	0	1
ŠIBENIK	1	0	0	0	1
UKUPNO	480	839	8	38	1365

Na području grada Rijeke bilo je ukupno 325 požara, a obavljene su i 763 tehničke intervencije (od kojih je 302 osiguranja hitnih helikopterskih letova). Intervenirano je na još 31 dojavu, međutim u tim slučajevima nije bilo potrebe za postupanjem jer su građani sami uklonili opasnosti ili se radilo o krivim procjenama dojavitelja odnosno o lažnim dojavama.

Tablica 2.: Ukupan broj i vrsta intrevencija JVP Grada Rijeke i dobrovoljnih vatrogasnih društava Sušak-Rijeka i Drenova u 2019. godini

VRSTA INTERVENCIJE	SAMO DVD	SAMO JVP	DVD I JVP	UKUPNO
Požar u/na objektu	3	171	8	182
Požar u/na industrijskom postrojenju	0	1	1	2
Požar na otvorenom prostoru	3	109	20	132
Požar spremnika za otpad	0	103	3	106
Požar u prometu	0	49	9	58
POŽAR UKUPNO:	6	433	41	480
Tehnička intervencija u/na objektu	3	319	6	328
Tehnička intervencija u/na industrijskom postrojenju	0	2	0	2
Tehnička intervencija na otvorenom prostoru	0	134	4	138
Tehnička intervencija u prometu	0	69	0	69

TEHNIČKE INTERVENCIJE UKUPNO:	3	524	10	537
Osiguranje medicinskog leta	0	302	0	302
Intervencije s opasnim tvarima	0	8	0	8
Ostale intervencije	1	37	0	38
OSTALO - UKUPNO:	1	347	0	348
SVEUKUPNO:	10	1304	51	1365

Nije bilo većeg broja intervencija uzrokovanih jakim vjetrovima ili obilnim oborinama, niti požara na otvorenom prostoru.

Na intervencijama nije bilo težih ozljeđivanja vatrogasaca.

1.3.3. PROGRAM VLADE RH U PROVEDBI POSEBNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Početak ljetne požarne sezone, a temeljem obaveza koje su proizašle iz Programa Vlade Republike Hrvatske u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara izvršene su sljedeće obveze:

- ažuriranje Plana zaštite od požara za područje grada Rijeke;
- dobrovoljna vatrogasna društva Sušak-Rijeka i Drenova obavljala su u dane velike i vrlo velike opasnosti od požara motrenje i ophodnje šumskih predjela;
- ustrojeno je vatrogasno dežurstvo u DVD-ima u popodnevnim i večernjim satima također u dane velike i vrlo velike opasnosti;
- s HŽ Infrastrukturu d.o.o. koordinirane su aktivnosti na smanjenju broja požara kroz preventivne aktivnosti čišćenja i spaljivanja pružnog pojasa, pripravnosti vlaka i posade za slučaj požara uz prugu;

- obavljen je obilazak šumskih prometnica na području Drenove i Drage, odnosno utvrđivanje prohodnosti i pristupačnosti za vatrogasna vozila i ispravnosti hidrantske mreže.

Uočeni nedostaci prezentirani su stručnim službama Hrvatskih šuma s ciljem otklanjanja istih.

- sve aktivnosti koordinirane su putem Vatrogasnog operativnog centra i zapovjedništva Postrojbe.

1.3.4. ŠKOLOVANJE, OSPOSOBLJAVANJE I UNAPREĐENJE SLUŽBE

U vatrogasnoj postrojbi kontinuirano se provodi osposobljavanje i uvježbavanje.

U cilju upoznavanja s požarnim opasnostima izvršen je obilazak i zajedničke vježbe s više pravnih osoba u kojima su povećane opasnosti za nastanak i širenje požara.

Vatrogasne postrojbe (Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke, dobrovoljna vatrogasna društva Sušak-Rijeka i Drenova) sudjelovale su u prezentaciji vatrogasne djelatnosti po osnovnim školama i vrtićima u Rijeci. Tom je prilikom djeci, odgojiteljicama, učenicima i učiteljima demonstrirano gašenje početnih požara, a provedene su i vježbe evakuacije iz osnovnih škola.

Također su za zainteresirane gospodarske subjekte organizirani tečajevi po programu za osposobljavanje pučanstva za provođenje preventivnih mjera, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine za 67 zaposlenika, većinom gradske uprave i osnovnih škola.

U suradnji s vatrogasnom zajednicom Primorsko-goranske županije organiziran je stručni skup s temama iz vatrogastva i zaštite od požara, koji je bio vrlo dobro posjećen i prihvaćen.

Vježbe izvan Postrojbe:

- 6. do 10. travnja - sudjelovanje u izvođenju vatrogasne vježbe: Gašenje požara otvorenog prostora Cres – međunarodna vatrogasna vježba Europske unije „Modex Cres 2019“
- 3. listopada – JANAF Omišalj
- 12. listopada – Tehničko – tehnološka nesreća INA Mlaka '19
- Više vježbi evakuacije iz objekata (dječji vrtići, osnovne škole, tvrtke SAIPEM S.p.A., Studentski centar Rijeka, Bauhaus Kukuljanovo, Jadrolinija, AGCT – Adriatic Gate Container Terminal (Jadranska vrata d.d.), osposobljavanje pripadnika Civilne zaštite Grada Rijeke.

Usavršavanja

- gašenje šumskih požara, desantiranje iz helikoptera
- intervencije s opasnim tvarima
- tehničke intervencije u prometu
- spašavanje iz visina i dubina.

Tehničko opremanje

Za potrebe Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke nabavljena je nova oprema, i to: dva osobna vozila, osobna zaštitna oprema (20 kompleta), dišni aparati (sedam kompleta), ljestve (sedam kompleta), CFK boce (boce od karbonskih vlakana) za zrak za dišne aparate (25 komada), komunikacijska oprema, oprema za tehničke intervencije te cijevi i ostale armature za gašenje požara.

1.3.5. OSTALE AKTIVNOSTI

Organizirano je tradicionalno memorijalno natjecanje „Riječke vatre“ na kojem je sudjelovalo 50 natjecateljskih ekipa.

Uz navedene aktivnosti i intervencije izvršeno je 27 preventivnih osiguranja kulturnih i sportskih manifestacija koje su se tijekom godine održavale u Rijeci, primjerice Karneval, priredbe u Hrvatskom kulturnom domu, osiguranje nogometnih utakmica HNK Rijeka itd.

U suradnji s Inspekcijom zaštite od požara Policijske uprave Primorsko-goranske, TD Rijeka promet d.d. i Gradom Rijekom (Odjel gradske uprave za komunalni sustav) obavljani su obilasci prometnica, odnosno vatrogasnih pristupa na području Kozale i Škurinja.

Stanje vatrogasnih pristupa na spomenutim lokacijama nije bilo zadovoljavajuće, stoga su predložene mjere za poboljšanje, odnosno osiguranje vatrogasnih pristupa do visokih stambenih objekata.

Na problematičnim lokacijama postavljena je prometna signalizacija s ciljem upozoravanja građana i omogućavanja pristupa vatrogasnih vozila do mjesta intervencije.

1.4. SLUŽBE I POSTROJBE PRAVNIH OSOBA KOJE SE ZAŠTITOM I SPAŠAVANJEM BAVE U OKVIRU REDOVNE DJELATNOSTI

Službe i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru redovne djelatnosti zajedno s Javnom vatrogasnom postrojbom Grada Rijeke čine temelj sustava civilne zaštite na području grada Rijeke.

Službe i pravne osobe koje imaju zadaće u sustavu civilne zaštite, imaju obvezu uključivanja u sustav civilne zaštite kroz redovnu djelatnost, posebno u slučajevima angažiranja prema Planu zaštite i spašavanja na području grada Rijeke. Utvrđeni su i načini dogradnje i jačanja dijela njihovih sposobnosti koji su posebno značajni za sustav civilne zaštite.

Odlukom o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području grada Rijeke, definirane su pravne osobe koje bi sudjelovale u provođenju pojedinih mjera zaštite i spašavanja, a s ciljem priprema i sudjelovanja u otklanjanju posljedica katastrofa i velikih nesreća.

Pravne osobe koje obavljaju poslove zaštite i spašavanja (civilne zaštite) djeluju sukladno svojim operativnim planovima i Planu zaštite i spašavanja na području grada Rijeke. S pravnim osobama od interesa za sustav civilne zaštite potpisuje se Ugovor o suradnji u slučaju katastrofa i velikih nesreća koji ne zahtijeva od pravnih osoba izdvajanje posebnih materijalnih sredstava izvan redovnog poslovanja, ali se aktivira u slučaju katastrofa i velikih nesreća.

Od pravnih osoba koje nisu obuhvaćene Odlukom o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području grada Rijeke, a koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovnoj djelatnosti, Grad Rijeka je potpisao Ugovor o financiranju programskih aktivnosti s Hrvatskom gorskom službom spašavanja – Stanicom Rijeka.

Pri utvrđivanju iznosa razmatrana je i realizacija i vrste provedenih aktivnosti iz Programa aktivnosti u 2019. godini.

Grad Rijeka je sa strukovnom udrugom Radio mreža za opasnost iz Rijeke potpisao Ugovor o suradnji u slučaju katastrofa i velikih nesreća temeljem kojega je u 2017. godini uspostavljen potporni komunikacijski centar u slučaju pada ostalih načina komunikacije (fiksna i mobilna telefonija).

Za realizaciju projekta potpornog komunikacijskog centra u slučaju pada fiksne i mobilne telefonije, Grad Rijeka je osigurao nabavku dijela radio opreme te prostor za potporni komunikacijski centar.

U djelovanju Radio mreže za opasnost tijekom 2019. godine ističe se:

- kontinuirano praćenje rada (24/7/365) i održavanje Potpornog telekomunikacijskog centra, interoperabilnog sa postojećom kratkovalnom mrežom Županijskog centra 112 te mrežom operativnih snaga sustava civilne zaštite (vatrogasci, HGSS...);
- edukacija mladih za rad na telekomunikacijskim sustavima sustava civilne zaštite, u suradnji sa Hrvatskim savezom CB klubova;
- sudjelovanje na združenoj vježbi civilne zaštite gradova Samobor, Sveta Nedelja, Brežice (Slovenija) u kojoj je PKC Rijeka bio telekomunikacijski centar;
- sudjelovanje na terenskoj vježbi "Mreža" u kojoj je Radio mreža za opasnost povezala sve aktere područja Slovenije i BiH koji se bave potpornim telekomunikacijskim sustavima;
- redovito/dnevno testiranje analognih repetitora operativnih snaga civilne zaštite u dometu čujnosti.

1.5. OSTALE SLUŽBE I PRAVNE OSOBE KOJE SE BAVE ZAŠTITOM I SPAŠAVANJEM (OSTALE GOTOVE SNAGE)

Odlukom o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite na području grada Rijeke definirane su, osim pravnih osoba koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovnoj djelatnosti, i pravne osobe koje bi sudjelovale u provođenju pojedinih mjera zaštite i spašavanja, a čija redovna djelatnost nije u području zaštite i spašavanja, ali koje bi sa svojim ljudskim i materijalno-tehničkim kapacitetima sudjelovale u aktivnostima zaštite i spašavanja (civilne zaštite).

U pravne osobe kojima zaštita i spašavanje nije redovna djelatnost spadaju pravne osobe koje imaju postrojbe i stručne timove za zaštitu i spašavanje (komunalna društva, građevinske tvrtke, tvrtke koje imaju posebne strojeve – dizalice, šlepere, plovila i sl.), pravne osobe koje pružaju usluge (npr. usluge prijevoza, smještaja, prehrane i sl.) te udruge građana (izviđači, radioamateri i dr.).

Tijekom 2019. godine nije bilo potrebe za angažiranjem ovih pravnih osoba u sustavu civilne zaštite te za njih nisu izdvajana proračunska sredstva, osim za Pilotski klub "Krila Kvarnera".

Primarni zadatak izviđanja Pilotskog kluba „Krila Kvarnera“ je uočavanje pojave požara na području nadziranja (Aerodrom Grobnik-Klana-Kastav-Preluk-obalni pojas-sredina Riječkog zaljeva-Šmrika-Zlobin-Čavle-Aerodrom Grobnik, odnosno granična područja sa susjednim općinama), ali se također nadziralo onečišćenja mora kvarnerskog akvatorija,

posebno u blizini Termoelektrane Rijeka u Urinju, Luke Rijeka d.d. - lučkih bazena Rijeka i Bakar te Luke Omišalj.

Naime, na tim lokacijama su manja onečišćenja redovna pojava (stalne morske struje u tim područjima i sjeverni vjetrovi kao što su bura i tramontana, djeluju na disperziju onečišćenja i vrlo brzo rastjeruju uljne mrlje na moru).

Većih uljnih onečišćenja tijekom ljeta nije bilo, a tijekom jeseni primijećeno je veće istjecanje iz rafinerije na Urinju, o čemu su izviještene nadležne službe.

Područje pruge od Plasa-Meje-Škrljeva prema Rijeci je i u 2019. godini bilo izvor redovitih požara kao posljedica kočenja vlakova prilikom spuštanja prema Rijeci, a poučeni iskustvom iz ranijih godina, ovo je područje češće nadlijetano.

Učestalost izviđačkih letova bila je najveća tijekom srpnja i prve polovice kolovoza, u skladu s indeksom opasnosti od požara u tom razdoblju.

Pilotski klub „Kрила Kvarnera“ ocijenio je 2019. godinu povoljnom u smislu smanjenja broja požara i drugih akcidentnih situacija.

S pravnim osobama kojima zaštita i spašavanje nije redovna djelatnost također se potpisuje Ugovor o suradnji u slučaju katastrofa i velikih nesreća koji ne zahtijeva od pravnih osoba izdvajanje posebnih materijalnih sredstava izvan redovnog poslovanja, ali se aktivira u slučaju katastrofa i velikih nesreća, a preuzima obveza Grada Rijeke u nadoknadi materijalnih sredstava za angažman opreme i ljudstva izvan redovne djelatnosti pravne osobe.

Pravne osobe kojima zaštita i spašavanje nije redovna djelatnost, izrađuju svoje operativne planove u kojima se utvrđuju postupci i način realizacije operativnih zadaća.

2. OSTALE AKTIVNOSTI U SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE

2.1. Skloništa

Iz Proračuna Grada Rijeke za 2019. godinu izdvojeno je 42.223,87 kuna u svrhu tekućeg održavanja skloništa, investicijskog održavanja skloništa i troškova električne energije.

Kod javnih tunelskih skloništa poduzimaju se mjere tekućeg održavanja odnosno održavanja skloništa u postojećem stanju od kojih su najčešće: zamjena lokota, brava ili cilindara na postojećim vratima, čišćenje pred-ulaza u skloništa ili čišćenje interijera, popravak i ličenje vrata gdje je to moguće te zamjena dotrajalih vrata.

Kod kućnih i blokovskih skloništa također se poduzimaju iste mjere s tim da je tu problematika nešto složenija. Kako se skloništa nalaze uglavnom u sastavu zgrada, prisutna su nasilna ulaženja u skloništa te devastiranje opreme i samih skloništa, kao i njihovo onečišćavanje.

Također se radi na zamjenama lokota i brava, popravcima pred-ulaznih i ulaznih vrata i popravcima elektroinstalacija.

U 2019. godini bilo je i jedno poplavlivanje skloništa osnovne zaštite do kojeg nije došlo zbog pucanja vodovodnih cijevi u zgradi, nego zbog konstrukcijske greške zgrade u koju su prodrle podzemne vode.

Voda iz skloništa je ispumpana, ali zbog velikih troškova za sanaciju ovog problema i trenutno nedostatnih sredstava pričuve zgrade, u budućnosti je za očekivati slične probleme poplavlivanja skloništa.

Na području grada Rijeke postoji 57 kućnih i blokovskih skloništa pod upravljanjem Grada Rijeke s kapacitetom od svega 8.593 osoba, što je samo 6,67% od ukupnog stanovništva grada Rijeke (128.735 stanovnika).

Dio skloništa, koja su za to pogodna, dana su u zakup te se i sredstva s tog osnova koriste za održavanje skloništa.

2.2. Zahtjevi civilne zaštite u prostornim planovima

U 2019. godini donesene su izmjene i dopune Prostornog plana uređenja grada Rijeke i Generalnog urbanističkog plana uređenja grada Rijeke, ali u njima su već implementirane mjere zaštite i spašavanja prilikom prethodnih izmjena i dopuna navedenih planova.

2.3. Edukacija građana

Tijekom 2019. godine nije provedena posebna edukacija građana u području sustava civilne zaštite.

2.4. Edukacija djece u osnovnim školama

U prethodnih nekoliko godina u osnovnim školama na području grada Rijeke uz asistenciju djelatnika Službe za sigurnost na radu i opće poslove Grada Rijeke provodile su se vježbe evakuacije školske djece i zaposlenika osnovnih škola uslijed požarne opasnosti.

S takvom praksom nastavilo se i u 2019. godini, ali uz samostalno izvođenje vježbi od strane osnovnih škola.

Zakonom o zaštiti na radu predviđeno je izvođenje barem jedne vježbe evakuacije u dvije godine.

Vježbe se izvode insceniranjem požara, a iz osnovnih škola bi se obavljalo uzbuđivanje i dojavljivanje Javnoj vatrogasnoj postrojbi Grada Rijeke, Županijskom centru 112 te Policijskoj upravi primorsko-goranskoj. Vježbu provode osobe koje su i inače zadužene po osnovnim školama za tu aktivnost uslijed požarne opasnosti, a učenici iz osnovne škole izlaze predviđenim evakuacijskim putovima u pratnji svojih učitelja na mjesta okupljanja predviđenim za takve slučajeve.

U drugom dijelu vježbe obavlja se spašavanje i ukazivanje prve pomoći ozlijeđenoj osobi.

Prvu pomoć provode djelatnici škola koji su prethodno osposobljeni za pružanje prve pomoći.

3. ZAKLJUČAK

Tijekom 2019. godine nabavljena je nužna osobna oprema pripadnika postrojbi civilne zaštite te višenamjenska skupna oprema.

Povoljna je okolnost što u protekloj godini na području grada Rijeke nije bilo ugroza koje su zahtijevale aktiviranje snaga izvan snaga kojima je civilna zaštita redovna djelatnost.

Iako se može iskazati zadovoljstvo odazivom građana na uključivanje u postrojbe civilne zaštite, problem predstavlja neupućenost stanovništva u sustav civilne zaštite i njegovu važnost, i to posebno osoba mlađih od 40 godina, što se može tumačiti kao posljedica desetljećima neadekvatnog odnosa cijelog društva prema sustavu civilne zaštite.

Svakako je u budućnosti potrebno periodično obnavljati javne pozive građanima na uključivanje u postrojbe civilne zaštite, iako je teško za očekivati neku veću brojnost - najveći je broj zainteresiranih volontera u sustavu civilne zaštite već angažiran kroz djelovanje raznih organizacija u sustavu civilne zaštite: kroz dobrovoljna vatrogasna društva, Crveni križ, Hrvatsku gorsku službu spašavanja, izviđače, kinološke, radio udruge i sl.

Unatoč problemima s brojnošću pripadnika postrojbi civilne zaštite Grada Rijeke, izvršen je preustroj postrojbi u kojima, u cilju povećanja njihove učinkovitosti, okosnicu čine vatrogasci Javne vatrogasne postrojbe Grada Rijeke.

Sustav civilne zaštite svakako je u posljednjih nekoliko godina poboljšana uspostavom potpunog komunikacijskog centra u slučaju velikih nesreća te izgradnjom helidroma na Delti.

Grad Rijeka je i u 2019. godini aktivno sudjelovao u radu Platforme hrvatskih gradova i županija za smanjenje rizika od katastrofa – udruge osnovane radi lakšeg organiziranja, umrežavanja i koordinacije aktivnosti gradova i županija s ciljem smanjenja rizika od

nastanka katastrofa i izgradnju funkcionalnog sustava civilne zaštite, putem koje se provode i redovite edukacije za predstavnike članova Platforme.

Aktivno sudjelovanje Grada Rijeke u radu Platforme hrvatskih gradova i županija za smanjenje rizika od katastrofa vidljivo je i iz činjenice da je predstavnik Grada Rijeke izabran za predsjednika navedene udruge.

Ova godišnja analiza sustava civilne zaštite na području grada Rijeke u 2019. godini prethodno je usvojena na 10. sjednici Stožera Civilne zaštite grada Rijeke održanoj 28. svibnja 2020. godine.

Analiza stanja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke u 2019. godini bila je objavljena na internetskim stranicama www.rijeka.hr u sklopu provedbe savjetovanja sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga godišnjeg plana razvoja sustava civilne zaštite na području grada Rijeke s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje, u trajanju od 30 dana odnosno od 3. srpnja do 3. kolovoza 2020., a koje savjetovanje je provedeno sukladno Pravilniku o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja („Narodne novine“ broj 49/17).